

AMANDA VAARA

Ruusuja ja risuja

Karisto
Hämeenlinna

Apurahakiitokset: Taike

© Niina Hakalahti ja Karisto /
Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

ISBN 978-951-1-40277-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

1.

Ilonan talo näytti vääränlaiselta. Melkein neljän vuoden ajan Venla oli tottunut vilkaisemaan keltaista, mansardikattoista taloa aina postilaatikolla käydessään tai kotiin palatessaan. Hän oli nähnyt sen eri vuodenaikoina ja eri valaistuksissa, mutta se oli silti aina ollut sama Ilonan talo. Nyt kun Ilona ei enää asunut siellä, tuntui, että talo oli umpimielisesti kääntynyt sisäänpäin. Se oli vain jokin rakennus ilman sen kummempaa merkitystä.

Ville ja Riikka olivat aloittaneet remontin heti, kun Ilonan ja Ollin muuttoauton perävalot olivat häipyneet näkyvistä. Heidän asuntonsa oli mennyt kaupaksi nopeammin kuin oli arveltu, ja remontilla oli kiire. He suhahtelivat pakettiautolla pihaan, kantoivat tikkaita ja maalipurkkeja, työkaluja ja jätesäkkejä. Joka päivä he kävivät hoitamassa kanat. Hoito tapahtui ilmeisen rutiininomaisesti, koska he, tai jompikumpi heistä, vietti vain lyhyen aikaa kanalassa. Ilona oli seurustellut kanojen kanssa, jutteli ja lauloi niille, huomioi jokaisen yksilöllisesti, mutta nyt oli selvästi siirrytty velvollisuus- ja välttämättömyystasolle. Tuskin kanat saivat enää päivittäin herkkuateriaa, jonka Ilona oli koostanut kaikista ruuantähteistä, vaan joutuivat tyytymään kuivaan rehuun ja jyviin.

Tämä välivaihekin oli hämmentävä, mutta entäpä sitten se aika, kun Ville ja Riikka muuttaisivat ja alkaisivat pysyvästi asua talossaan (ei enää Ilonan talossa). Se aika olisi käsillä ihan pian, ja Venlaa hirvitti. Häntä hirvitti, vaikka hän oli koettanut tehdä positiivisia mielikuvaharjoituksia ja kaikin tavoin valaa myönteisyyttä itseensä.

Mini-Villa Venla oli seuraavaan päivään asti tyhjiöllään. Pakkasta oli juuri sopivasti vuodevaatteiden ja mattojen tuulettamiseen. Venla oli vienyt ne kaikki ulos, ripustanut osan pyykkinaruille ja osan mattojenpuistelutelineeseen. Siellä ne olivat roikkuneet yön yli, nyt vielä kunnon tamppaus, ja lopputuloksena olisi huumaavaa raikkautta.

Miten mukavaa olikaan vetäistä vanhat, pehmeäksi käytössä kuluneet talvikengät jalkaan ja kietaista kulahtanut, mutta lämmin toppatakki päälle. Hektisimpinä kiinteistöväälittäjäaikoina (juuri ennen burn-outia) Venla oli usein tuntenut, että rönttävaatteinen, todellinen Venla oli ollut jakkupuvun alla piilossa ja että se oikea Venla olisi saattanut Hulk-tyyliin materialisoitua minä hetkenä hyvänsä.

Oli kuulasta ja hiljaista, tammikuu parhaimmillaan. Nostaessaan lumeen pudonnutta räsymattoa takaisin telineeseen Venla vilkaisi uudisrakennustaan ylpeänä. Samalla maisemassa tuntui jokin pieni ikävä särähdys.

Kohta pitää hakea Juho Sadulta. Jo kesken ajatuksen hän tajusi kyllä, että Juho ei ollut enää Sadulla vaan keskustan upouudessa päiväkodissa, jonne Venla oli onnekkana saanut Juholle paikan. Oli menossa toinen hoitoviikko, ja tähän asti kaikki oli mennyt

paremmin kuin hyvin. Juho oli heti toisena päivänä jäänyt hoitoon ilman itkuja. Hän oli luottavainen ja utelias lapsi. Eedlan ja Laurin päiväkodin aloitukset olivat olleet paljon hankalampia. Varmasti asiaan vaikutti myös Venlan oma suhtautuminen, Juhon kanssa Venla oli jo lähtenyt siitä oletuksesta, että kaikki menee hyvin.

Viestiääni rikkoi hiljaisuuden. Samaan aikaan alkoi kuulua koiran kimeää haukuntaa, ehkä Satu oli päästänyt Pernillan pihaan.

”Tulisinko tänään kylään? :) :) :)”

Petri esitti kysymyksen muka huolettomasti kolmen hymiön kera, mutta Venla tunsu hänet jo niin hyvin, että osasi lukea rivien välistä lievää epätoivoa. Epätoivoa siitä, että asiat eivät edenneet niin nopeasti kuin Petri olisi toivonut. Petri asui vuokrayksiössään muutaman kilometrin päässä, ja Venla saattoi nähdä, kuinka hän siellä hermostuksissaan hypisteli kihlasormustaan ja odotti Venlan soittoa tai viestiä. Petri ei ollut päästänyt Venlaa käymään yksiössään. Ei hän suoraan ollut kieltänytkään, mutta oli aina jotenkin ehtinyt itse ilmestyä ensin Venlan luo tai ei ollut ”satunut olemaan kotosalla”, jos Venla olisi vaikka kauppareissulla poikennut. Välttelystä saattoi päätellä, että yksiön sisustus oli takuulla aika karu: patja lattialla, hehkulamppu katossa ja valo jääkaapissa.

Mutta itsepä Petri oli tehnyt päätöksen muuttaa. Oli ollut häneltä hätiköityä luopua Kangasalan yhteis-tilasta ja myydä osuutensa jollekin hiton Eerikille. Petri oli varmasti suunnitellut asuvansa yksiössään vain hetken, oli luottanut siihen, että Venla olisi pehmennyt ja avannut oven omaan kotiinsa.

Näin ei ollut käynyt eikä kävisi ihan pian ainakaan.

Venla nosti raskasta peittoa tuulettumaan mattojenpuistutelineeseen. Ei, hän ei haluaisi Petriä asumaan saman katon alle. Ei vielä. Vieläkään.

Sen sijaan mieli tulvahti täyteen iloa, kun hän ajatteli, että ensi viikolla Aulikki muuttaisi putkiremonttia pakoon tänne hänen luokseen. Venlan ainoa tati oli ollut vuosia häneltä kadoksissa, mutta nykyään läheinen ja tärkeä ihminen. Oli vaikeaa käsittää, että uudelleentutustumisen jälkeistä elämää oli heillä vasta vuoden verran takanaan. Ja vaikka heiltä puuttui yli kaksikymmentä vuotta yhteistä historiaa, jokainen päivä kuroi sitä umpeen. Nyt he asuisivat saman katon alla kuukausia ja jakaisivat arkea – niin kivaa!

Venla sai painopeiton keploteltua tangolle ja alkoi naputtaa kohmeisin käsin viestiä Petrille. Painopeitto oli unohtunut edellisen päivän satsista ja se sai nyt jäädä tuulettumaan.

”Tänään pakko tehdä paljon hommia, huomina ehkä parempi.”

Viesti lähti matkaan syyllisyydentunteen saattelemana.

Venla oli tietoinen siitä, että piti Petriä löysässä hirressä. Ei osannut päättää, mitä halusi. Tilannetta ei ollut helpottanut lainkaan se, että Jörn laittoi säännöllisesti kaipaavia ja eroottissävytteisiä viestejä, joihin yhtenkään Venla ei ollut vastannut.

Petriltä tuli tekopirteä, mutta selvästi pettynyt viesti.

Hetken päästä puhelimeen kilahti video, jossa kissa oli adoptoinut tipuja ja hoiti niitä kuin omia pentujaan.

Venla heilautti painavan maton lumeen, se hump-

sahti sinne kokonaan. Seitsemän kilon painopeiton jälkeen matto ei edes tuntunut kovin raskaalta. Venla viimeisteli maton raikkauden lumikuorruksella.

Pakettiauto ajoi taas naapuriin. Venla tunnisti jo Villen auton äänen eikä siitä syntynyt lainkaan positiivisia fiboja kaikista hiton mielikuvaharjoituksista huolimatta.

2.

– Oliko siinä kaikki? Venla kysyi Aulikilta, kun he olivat yhdessä kantaneet kaksi matkalaukkua ja yhden ison repun Laurin entiseen huoneeseen. Reppua oli tuunattu aulikkimaisesti, siihen oli ommeltu niin Marimekon unikko kuin Pikku Myykin.

– Kyllä vaan. Eihän sitä ihminen määräänsä enempää tavaraa tarvitse, Aulikki sanoi ja hymyili.

Hymyssä häivähti äiti, ja haikea tunne käväisi Venlan kehossa. Sinänsä hassua, koska Venla ei muistanut, että olisi koskaan kaivannut äitiä. Ei edes lapsena. Ja nyt kaipasi, kun häntä ei ollut.

Aulikille sopi, että Ilonan arkku oli hänen huoneessaan, jonne Venla oli sen Petrin kanssa kantanut väliaikaissäilytykseen vuoden lopulla. Ilona ei voinut ottaa rakentamaansa arkkua uuteen kotiin, se ei mahtunut sinne. Ville ja Riikka taas eivät missään tapauksessa halunneet sitä, joten Ilona oli pyytänyt arkulle turvapaikkaa Venlan luota. Villen mielestä arkku oli makaaberi, juuri tuota sanaa hän oli kuulemma käyttänyt. Aulikki puolestaan oli ilahtunut, että sai kivan penkin, jonka kätköissä saattoi säilyttää tavaraa.

Aulikki veti suuremman matkalaukun sängyn viereen, avasi sen, kahisteli jotakin ja ojensi sitten Venlalle paketin.

– Mitä ihmettä... ei olisi tarvinnut, Venla aloitti.

– Avaa, avaa vaan, Aulikki kannusti.

Venla alkoi varovasti irrottaa vanhaa sanomalehtipaperia, johon lahja oli kääritty. Lahjanarun virkaa toimitti virkattu pitsi.

– Paketti on niin kaunis, ettei tätä voi turmella. Mistä olet löytänyt näin vanhaa sanomalehtipaperia?

– Meillä oli Jämsän talon vintillä iso pino 20- ja 30-lukujen sanomalehtiä. Ne olivat kerta kaikkiaan niin kiinnostavia, että otin niitä nipun mukaan, kun muutin. Lehti-ilmoitusten kautta saa hyvän kuvan sen ajan maailmasta, hellahuoneita etsitään ja muonamies tarjoaa palveluksiaan. Minulle jäi mieleen esimerkiksi sellainen ilmoitus, jossa 15-vuotias poika pyrkii maataloon töihin ”ruokansa edestä”. Ja onhan vanha sanomalehtipaperi yksinkertaisesti kaunista.

Aulikki oli samalla tavalla esteetikko kuin Venla. Anneli-äiti taas oli vetänyt aivan omaa ruskea nahkasohva ja raskaat tiikkikalusteet -linjaansa. Käytännöllistä, helposti puhtaana pidettävää, rumaa.

Venla poisti kääreen hellävaroen.

Kultaisissa kehyksissä oli valokuva, jossa Aulikki, äiti, isä ja Venla istuivat vierekkäin portailla. Kaikkien silmät olivat sirrillään, aurinko paistoi suoraan kohti. Venlan pitkät ja ohuet jalat näyttivät kuin piirretyiltä, ja koko olemus muistutti muutaman vuoden takaista Eedlaa.

– Kuvan on ottanut Jouko, Aulikki sanoi.

– En ole koskaan nähnyt tätä, Venla sanoi ja tutki kuvaa, etsi siitä yksityiskohtia, joita ei ehkä ollut vielä huomannut. Voimakas liikutus valtasi hänet yllättäen.

– Niin arvelinkin. Ei ole kovin paljon ylipäättään sellaisia kuvia, joissa olisimme tuolla kokoonpanolla.

– Tämä pääsee kunniapaikalle. Ihanat kehyksetkin. Taidan olla tässä kaksitoista, ehkä juuri täyttämässä kolmetoista.

Aulikki nyökkäsi.

– Ja kuvan ihmisistä me kaksi ollaan jäljellä. Oteetaan siitä ilo irti, Venla sanoi ja kiersi sängyn toiselle puolelle halaamaan tättään.

Venla nosti pöytään suppilovahverokeiton ja ripotteli vielä koristeeksi silputtua persiljaa. Lautaset hän oli kattanut jo aiemmin.

– Uskomaton tuoksu, Aulikki ihasteli. – Kyllä minulle kävi tuuri, kun pääsin tällaiseen väliaikaismajoitukseen. Ja muuten, nyt kun täällä kerran kortteeraan, niin voin mielelläni ottaa vastuulleni ruuanlaiton. Olet siinä todella hyvä, mutta sinulla hommaa riittää. Eli jos voin auttaa, teen sen mielihyvin.

– Kuulostaa tarjoukselta, josta on vaikeaa kieltäytyä, Venla sanoi.

– Ja Juhon voin hakea vaikka joka päivä, niin kuin jo aiemmin sanoinkin.

– Apu tulee tarpeeseen, Venla kiitteli.

Se todellakin tuli sikäli tarpeeseen, että Venla ei halunnut vastaanottaa Petrin tukea koko ajan. Mitä enemmän Petri teki asioita Venlan puolesta tai Venlaa auttaakseen, sitä painostavampana yhteisasumisajatus roikkui ilmassa.

– Tämä soppa on taivaallista. Kiitetty putkiremontti! Aulikki sanoi, nosti lusikkakätensä ilmaan ja hymyili. – Minusta on uskomatonta, kuinka monissa

asioissa me ollaan samanlaisia. Ajattelepa, ollaan molemmat sienihulluja, tykätään vahvasta kahvista, sisustuksessa suositaan värejä ja yllättäviä yhdistelmiä, ja monta muuta juttua!

– Samaa mieltä joka sanasta, Venla myönteli.

Venla tunsi puhelimen värähdyksen taskussaan. Hän veti kännykän esiin ja vilkaisi: kaksi viestiä. Ensimmäinen Petriltä ja toinen Jörniltä. Venla huokaisi. Jos olisi taipuvainen salaliittoteorioihin, voisi kuvitella, että Petri ja Jörn olivat sopineet yhteisestä viestintästrategiasta. Petri oli tulossa illalla, hän kyseli, mitä toisi kaupasta. Jörnin viesti oli pelkkä kuva. Kuva hänen käsivarresta, jossa tatuoidut kirjaimet loistivat Venlan nimeä. Valo oli suunnattu siten, että muste oikeasti hohti.

Aulikki selvästi huomasi Venlan huokauksen, mutta hienotunteisena ihmisenä ei sanonut mitään.

– Ottaisitko lisää keittoa? Venla kysyi.

– Nyt en jaksa, vaikka tätä haluaisikin syödä loputtomasti.

– Tee olosi kotoisaksi. Tunnet jo paikat, keitä kahvia, milloin haluat ja ole ihan missä haluat. Siis missään nimessä tarkoitus ei ole, että istut siellä omassa huoneessasi koko ajan.

– Kiitos Venla. Tämä kaikki merkitsee minulle hyvin paljon. Enemmän kuin ehkä arvaatkaan.

Venla hymyili vastaukseksi.

Saunalle kävellessään Venla vilkaisi naapuriin. Siellä pakettiauto taas jökötti pihassa muistuttamassa valanvaihdoksesta. Vaikka Ilona oli maalailnut Venlalle ruusuiset näkymät sen suhteen, että yhteydenpito jat-

kuisi tiiviinä, niin tosiasiaissa muuton jälkeen he olivat puhuneet kaksi kertaa puhelimessa. Siinä kaikki. Ystävyysuhde Ilonaan oli perustunut vaivattomuuteen, naapurissa asumiseen ja siihen, että tapaamista ei tarvinnut suunnitella, vaan toiseen törmäsi tuon tuostakin. Nyt näin ei ollut. Olli oli mahtava tyyppi, ja teoreettisella tasolla Venla iloitsi siitä, että kaksi hurmaavaa ihmistä oli löytänyt toisensa. Todellisuudessa Venla oli lievästi katkera Ollille siitä, että tämä oli vienyt Ilonan.

3.

Venla joutui pujottautumaan Petrin käden alta päästäkseen vuoteesta. Kello oli seitsemän, ja Petri kuorsasi. Juhokin nukkui vielä, Venla antaisi hänen nukkua kahdeksaan ja veisi päiväkotiin yhdeksäksi. Siellä alkaisi silloin aamupiiri, josta Juho piti kovasti. Liikuttavaa, että alle kaksivuotiaalla lapsella oli jo voimakkaita mieltymyksiä. Juho oli myös ”ystävystynyt” ikätoverinsa kanssa. Kun hän näki Miinan päiväkodin pihalla, hän juoksi hihkuen tämän luo. Ystävystyminen oli ehkä vähän väärä sana kuvaamaan sen ikäisten kanssakäymistä, mutta ilmiselvästi Juho ja Miina olivat ”spessuja” toisilleen.

Satu oli selvästi närkästynyt, kun Venla oli vuoden lopussa ilmoittanut Juhon siirtyvän päiväkotiin. Mutta Venla oli perustellut asiaa varhaiskasvatuksella eikä ollut mitenkään edes vihjannut, että päätös olisi jotenkin liittynyt Satuun.

Vaikka Satuunpa hyvinkin se oli liittynyt. Eihän Venla voinut antaa lapsensa olla hoidossa ihmisellä, joka vakavasti uskoi yksisarvisiin ja ajautui koko ajan enemmän ja enemmän nettihuijauksen syövereihin. Päätöstä oli helpottanut se, että toinenkin Sadun hoitolapsi oli siirtynyt samaan aikaan päiväkotiin.

Onneksi Satu oli kuitenkin lyhytvihainen ja anteeksiantavainen, ja niinä muutamina kertoina, kun he olivat nähneet vuodenvaihteen jälkeen, Satu oli ollut aivan oma itsensä. Toisin sanoen hän oli puhellut niitä näitä, ja osan sillä tavoin epäselvästi, ettei kärkyille ihan päässyt.

Petri korahti ja käänsi kylkeään, mutta ei herännyt. Venla jäi hetkeksi katselemaan Petriä ja hipaisi varovaisesti poskea. Edelleen samat miellyttävät kasvot, vaaleus, punakultainen parransänki, ystävällinen olemus jopa nukkuessa. Niin paljon hyvää ja rakasta.

Mutta edelleen myös sama tunne siitä, että kaikesta huolimatta jotakin puuttui, vaikka järjellisesti ajatellen niin ei pitänyt olla.

Venla nappasi aamutakin harteilleen ja suunnisti aamutoimille. Aulikki oli kaksi päivää jonkin kulttuuriyhdistyksen reissussa, hän oli jättänyt huoneensa oven raolleen. Venla kurkisti huoneeseen: pedattu vuode, yöpöydällä raidallinen kynttilä, arkun päällä kirjapino, virkatut tossut lattialla. Kotoisaa ja niin luontevaa, aivan kuin Aulikki olisi asustanut Laurin entisessä huoneessa iät ja ajat. Koko huone oli mukavalla tavalla muuttanut luonnettaan. Aluksi he olivat kaavailleet Aulikille koulun kirjastona toiminutta huonetta, mutta Laurin ex-huoneeseen oli päädytty sen lämpimyyden vuoksi.

Laurin nykyisestä huoneesta ei kuulunut ääniä, vaikka Venla koputti oveen jo kolmatta sarjaa. Kun neljännenkään sarjan jälkeen ei kuulunut mitään, Venla avasi oven ja astui sisään. Lauri nukkui kahteen peittoon kietoutuneena, toinen jalka peittojen päällä.

– Hei, sulla on koulu ysiin. Pitäs herätä. Meen keittämään kahvia ja laitan sullekin, Venla jutteli Laurille.

– Joojoo, Lauri murahti ja riuhtaisi peiton päänsä yli.

Joojoosta huolimatta Lauri oli yhä kiltti poika, jonka kanssa ei ollut vielä ainakaan tarvinnut suuremmin vääntää mistään. Niinpä Petri saattoi toisinaan jäädä yöksi, vaikka Laurikin oli paikalla. Lauri pesiytyi yleensä kavereiden kanssa huoneeseensa eikä häntä juurikaan kiinnostanut, mitä Venla milloinkin teki tai kenen kanssa oli. Taisi olla vain helpottunut, ettei Venlalla ollut aikaa olla niin paljon hänen kimpussa. Eedla puolestaan oli ollut samanikäisenä karkäs kommentoimaan Venlan ihmissuhteita ja miesasioita varsinkin.

Venla viritti kahvin ja kaurapuuron valmistumaan ja vasta sitten suuntasi pesemään kasvot ja hampaat. Kun Venla palasi keittiöön, Lauri olikin jo siellä. Hän oli laiha ja pitkä ja pukeutunut pelkkiin boksereihin ja t-paitaan.

– Voi hyvä lapsi, oletko sinä taas yön aikana kasvanut? Ja eikö sinulla ole kylmä, ei edes villasukkia jalassa.

Lauri vilkaisi äitiään otsatukkansa alta, kaatoi kahvia mukiin ja ynähti jotain, mikä mahdollisesti saattoi tarkoittaa sanaa ”ei” jollakin kielellä.

Äkkiä Venlalle tuli ikävä Eedlaa. Siitä paikasta hän naputteli tälle hyvän huomenen toivotusviestin, vaikka tiesi, että Eedla tuskin heräisi ennen puoltapäivää. Mutta sitten kun heräisi, äidin viesti olisi häntä tervetimmässä.

– Olis tosi hyvää puuroa. Oatko sinäkin?

Lauri nyökkäsi. Puurokin kelpasi. Ei erityisvaatimuksia. Sellainen Lauri oli.

Höyryttämättömistä kaurahiutaleista tuli ihanaa, samettista ja syvästi kauralta maistuvaa puuroa. Venla oli vasta löytänyt uudenlaiset hiutaleet ja ihastunut niihin retropakkausta myöden. Jos Ilona vielä asustaisi naapurissa, Venla olisi luovuttanut kanoille puolikkaan pakkauksen aiemmin käyttämänsä pikakauraa – siitä valmistettu puuro ei enää uuden löydön jälkeen maistunut.

Jotakin vaaleansinistä ilmestyi Venlan näkökenttään. Petri kurottautui takaapäin halaamaan. Venla kääntyi, ja siinä Petri seisoj pyjamassaan hiukset sekaisin.

Jörnille ei voinut kuvitellakaan pyjamaa.

Venla karkotti ajatuksen mielestään saman tien, todella ärsyttävää, että ei päässyt eroon tuollaisista mielikuvista. Miksi aina piti verrata!

Petri tervehti Lauria pörröttämällä tämän hiuksia. Lauri lapioi puuroaan ja hymyili sen verran, että saattoi ymmärtää hänen reagoivan tervehdykseen. Samalla alkoi kuulua Juhon kovaääninen huutelua.

– No nyt on kaikki miehet hereillä, Venla sanoi, kun tuli punaposkinen Juho sylissään takaisin keittiöön.

– Petti, Juho sanoi ja osoitti pullealla etusormellaan kohti Petriä.

– Niin on, siinä on Petri. Fiksu poika tietää kyllä, Venla jutteli Juholle ja pussasi tämän poskea.

Lauri oli saanut syötyä ja valmistautui lähtöön.

– Eikö ollutkin tavallista parempaa puuroa?

– Emt, Lauri sanoi ja kohautti harteitaan.

– Olet tänään siis menossa isän luo? Venla varmisti.

Lauri nyökkäsi. Murrosiän myötä Laurin puheen määrä oli karsiutunut sadasosaan entisestä.

– Iti, Juho sanoi ja nosti toisen kätensä epämääräiseen suuntaan.

Jossain tuolla maailmassa ”iti” tosiaan oli.

4.

– Tultiin vaan kertomaan, että ollaan nyt sitten muutettu, Ville sanoi.

Venla oli avannut oven hajamielisesti, koska hänellä oli ollut majoittujalle kirjoitettava viesti kesken. Hän ei ollut henkisesti lainkaan valmistanut tapaamaan kehtään, kaikkein vähiten Villeä ja Riikkaa.

Riikka hymyili vieressä, hänellä ei kai ollut lisättävää Villen kaikenkattavaan ilmoitukseen.

Vaikka Venla oli hyvin tiennyt, että muuttopäivä olisi käsillä, ilmoitus oli silti pienimuotoinen järkytys.

– Tervetuloa, Venla sanoi. Hän ei kerta kaikkiaan keksinyt mitään muuta sanottavaa kuin räikeän valheen.

– Me muuten toivottaisiin, että käytettäisiin noita varsinaisia kulkureittejä, kun tullaan naapuriin, Ville jatkoi. – Se olisi selkeämpää. Ja samalla me halutaan luoda omat käytännöt.

Venlan ja Ilonan oikopolkua ei siis saisi enää käyttää.

Venla nyökkäsi tyrmistyksensä salaten. Ja sisälsiköhän ”me”-muoto oikeasti myös Riikan, vai oliko se vain Villen tapa tehostaa sanottavaansa?

– Ilonalta terveisiä, Riikka sanoi. – Käytiin just niiden luona.

– Oletko sinä jo käynyt kylässä? Ville kysyi Venlalta.
– En vielä. Puhetta oli, että ehkä nyt tulevana viikonloppuna menisin tai mentäisiin.

Oli vaikea käyttää oikeaa persoonamuotoa, kun perhetilanne oli niin epäselvä.

– Niitten rivari on kyllä oikein kiva. Kaikki on samassa tasossa ja täysin esteetöntä, Riikka sanoi.
– Aika iso piha rivitalopihaksi.

Kuulosti kyllä käytännölliseltä, mutta entä esteettinen puoli? Miksi siitä ei sanottu sanaakaan? Ilonalle ainakin se oli yksi tärkeimpiä asumisen kriteerejä.

– Pitävätköhän he polttarit? Venla kysyi.

Riikka alkoi nauraa hysteerisesti.

– Polttarit, joo varmaan kyllä tietenkin!

– Siis voi ei, tarkoitin tietenkin tuparit, Venla yritti turhaan korjata.

Mutta Riikka oli niin ihastunut virheeseen, että hän ei päässyt siitä yli eikä antanut Venlan jatkaa puhettaan. Riikka vain nauroi ja toisteli polttarit-sanaa. Riikka kuului ilmeisesti siihen ihmistyyppiin, jolle suurinta tilannekomiikkaa tarjosi toisen puheen lipsahdus. Asialla tai sanottavalla ei ollut enää siinä vaiheessa mitään merkitystä, vaan virheestä piti saada kaikki irti ja siihen piti kunnolla takertua.

Ville hymyili väkinäisesti, häntä selvästi ärsytti sekä Riikan reaktio että Venlan typerä virhe, joka oli sotkenut asiallisesti edenneen keskustelun.

– Oi että nuo on ihan parhaita, mun yks kaveri vastas kerran puhelimeen ”kiitos”, vaikka sen piti sanoa ”haloo”, Riikka sanoi vetäessään henkeä. – Ja mun äiti puhui käytetyistä perunoista, kun se tarjoili keitetyjä perunoita.

– Oisitteko halunneet tulla peremmälle? Venla kysyi saadakseen tilanteen jotenkin kääntymään toiseen suuntaan.

– Ei kiitos nyt. Kyllähän tässä ehditään, Ville kuittasi.

Kyllähän tässä ehditään oli masentava toteamus, joka sinetöi tilanteen lopullisuuden.

Edellisenä päivänä majoittunut kiva venäläismies ohitti heidät ja nosti kätensä tervehdykseen. Oleg, se oli hänen nimensä. Venla nosti myös kätensä, mutta Ville ja Riikka eivät edes katsoneet mieheen päin.

– Eipä tässä. Pitää lähteä jatkamaan laatikoiden purkamista, Ville sanoi.

– Täytyy hyödyntää tämä aika, kun lapset ei ole kotona, Riikka jatkoi.

Kotona. Ilonan talo oli nyt Villen, Riikan, Tinon ja Saran koti.

Siihen oli vain tyytyminen.

Aulikki oli keittiössä valmistamassa kesäkurpitsalagsagnea.

– En kyllä tiedä. Ei ole oikein hyvä tunne tästä alkavasta naapurimeiningistä.

Aulikki kääntyi katsomaan Venlaa puolikas kesäkurpitsa kädessään.

– Tuo Ville on koko ajan takakireä. Huomasin sen kyllä jo viime vuonna sinä aikana, kun Ville ja Riikka asuivat tilapäisesti Ilonan talossa. Mutta tuntuu, että kireys vaan lisääntyy. Mikä sitä vaivaa? Silloin kun tapasin Villen ensimmäisenä kesänä täällä, se oli ihan mukava ja rento.

Aulikki oli laskenut kesäkurpitsan leikkuulaudalle ja pilkkoi sitä rytmikkäästi. Näki, että hän oli tehnyt ruokaa ammatikseen, otteet olivat varmoja ja hallittuja.